

LEBRIS

We know
books

Adrian Petru Stepan s-a născut în 1978 la Timișoara. A absolvit Colegiul Național Bănățean, a urmat cursurile Facultății de Drept din cadrul Universității de Vest (1997-2001) și a studiat civilizația Europei Centrale în cadrul Fundației „A Treia Europă”. Lucrează de cincisprezece ani în consultanță, fiind specializat în drept fiscal și dreptul muncii, domenii în care a publicat diverse studii, dar este și consilier parlamentar. A susținut conferințe și cursuri pe teme juridice. În același timp, a scris pentru *Historia* și *Republica* despre dreptul islamic și cultura și civilizația Orientului Mijlociu. A publicat prima carte în 2015 – *Fiecare zi e uimitoare*. A urmat în 2019 cel mai recent roman al său, inspirat de evenimentele Revoluției din 1989, *Ziua în care Dumnezeu a fost prin oraș*, iar în 2021 a fost publicată la Editura Lebăda Neagră prima sa carte de istorie și geopolitică, *De la Șeherezada la Osama bin Laden. Istoria palpitantă a Orientului Mijlociu*. Activitatea literară și-a început-o în anii studenției, ca membru al Cenaclului „Pavel Dan”, iar în 2020 a devenit membru al Uniunii Scriitorilor din România, Filiala Timișoara.

© 2021 by Editura Lebăda Neagră

Această carte este protejată de legile copyrightului. Reproducerea, multiplicarea, punerea la dispoziția publică, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea deținătorului copyrightului constituie încălcări legislative cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc în conformitate cu legile în vigoare.

Credit foto copertă: © iStock.com/CoffeeAndMilk

www.blackswanpublishing.ro

Editura Lebăda Neagră

Iași, B-dul Chimiei nr. 2, bl. C1, et. 2, ap. 22, 700391

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

STEPAN, ADRIAN PETRU

Piața Romanilor / Adrian Petru Stepan. - Iași : Lebăda Neagră, 2021

ISBN 978-606-9623-01-5

821.135.1

Adrian Petru Stepan

PIAȚA , ROMANILOR

Lebăda Neagră

Iași, 2021

Trecuseră trei zile de când mă mutasem în apartamentul bunicii – Dumnezeu să o odihnească! – și parcă mă trezeam în fiecare dimineață într-o altă lume.

Nu îmi imaginasem că pot parca mașina chiar în fața geamurilor mele. Să fiu cinstit până la capăt, a trebuit să mă dezobișnuiesc să mă învârt în două-trei rânduri prin tot cvartalul de blocuri pentru a avea unde să o parchez peste noapte, așa cum mi se întâmpla în cartierul unde locuisem până atunci. Probabil sunt un tip prozaic dacă asta e cea dintâi schimbare care mi-a venit în minte.

Pe urmă, erau culorile astea care mă întâmpinau în piață la asfințit. Biserica Millennium prindea culoare mai ceva ca în filtrele de pe Instagram, iar clădirile din jur, unele cochete, altele desenate de arhitecți habsburgici neconformiști, plini de imaginație, însă cu fețele stricate de vreme și nepăsare, deveneau misterioase și dornice să își împărtășească poveștile din alte veacuri.

De fapt, când coboram din mașină parcă începeam un *city break*. Timișoara în care mă născusem și mă plictiseam rămânea acolo unde aveam birourile, și eu ajungeam într-o veche urbe care aducea puțin cu Praga,

puțin cu Balcanii, dar mai dezorganizați. Și, la fel cum făceam în orice sfârșit de săptămână, îmi turnam, imediat ce intram în casă, un pahar de vin roșu.

Astăzi luasem o sticlă de soi de la o cramă italiană care se lăuda că are culturi ecologice nu departe de oraș. Fusesem cu colegii la o degustare și găsisem un cupaj de Merlot cu Pinot Noir care îmbăta nu doar mintea, ci și simțurile. Plus că fiecare vin avea o legendă și asta mă încântă, fiindcă, dincolo de miros ori gust, mi se părea că această licoare trebuia să fie cheia către fabulos, adică să spună o poveste. Așa că, astăzi, când urma să o primesc pentru prima dată pe Luiza în noua mea locuință, se cădea să îi amețesc toate simțurile.

Iar o casă burgheză, ridicată înaintea Primului Război Mondial și o iubită obișnuită cu Parisul și Bruxellesul meritau un vin pe cinste.

Piața era liniștită ca întotdeauna. Oare de ce nu venisem niciodată să mă plimb pe aici când locuiam în cartierul de blocuri, deși mă plângeam de înghesuiala și betoanele de acolo?

Zidurile înalte ale bisericii mă fascinaseră de când eram mic, încă de când rămâneam peste vacanță câteva săptămâni la bunica. Erau imense, atât de înalte că aproape îmi plesneau vertebrele gâtului când îmi dădeam capul pe spate să le văd capătul proiectat pe albastrul cerului fierbinte al verii de la câmpie;

la fel și ușa, cu un mâner metalic minunat lucrat, dar greu și aproape imposibil de cuprins de mâna mea de copil.

Biserica asta mă făcea să îmi imaginez o mănăstire fortificată medievală de la poalele munților. Nu știu de ce, în copilărie, când un loc mi se părea fabulos îmi dădea senzația că era înconjurat de dealuri și că, imediat după ele, începeau pădurile munților.

Așa că, pe când eram doar un puștiulică și mă jucam în preajma lor, mă așteptam oricând să apară cavaleri, vrăjitoare și alte ființe fabuloase. Multe îmi lipseau – de fapt, ne lipseau tuturor în acea perioadă – însă de imaginație nu dusesem lipsă niciodată, chiar dacă, uneori, aceasta era de vină pentru plutirea peste unele probleme concrete și supărările mamei pentru notele proaste care îmi mai însângerau uneori carnetul.

Pe aleea largă dintre copacii pieței, patru copii desenaseră niște dreptunghiuri și se jucau cu mingea. Deși comentau și urlau de fericire când vreunul reușea o lovitură victorioasă, spațiul larg al pieței le înghițea glasurile. Înspre intrarea în biserică, tot patru doamne grizonate și dichisite, probabil ieșite de la slujba de seară, trebuie că depăneau amintiri din vremea tinereții sau vreo bârfă mondenă dacă era să mă iau după zâmbetele care le înfloreau fețele.

Habar nu aveam de unde apăruse. A trecut pe lângă mine cu pași egali, nici grăbită, nici nehotărâtă, atât de repede, încât să îi pot vedea numai pentru o clipă ochii cenușii conturați cu negru. Avea tenul măsliniu ca al doamnelor din jurul Mediteranei. Părul până la umeri era de bronz și strălucea în nuanțe sângerii, sub ultimele raze ale soarelui. Purta o cămașă azurie care îi urmărea umerii și sânii, pentru a se lipi apoi de abdomenul subțire. O fustă de pânză elastică neagră stătea să plesnească pe fundul care contrazicea subțirimea taliei. Dacă nu aş fi văzut-o, probabil că aş fi simțit-o și tot mi-aș fi întors privirile spre ea.

Totuși, parcă o mai văzusem cândva. Chipul ei îmi era cunoscut. Sau, poate, era doar o himeră, femeia perfectă din visele bărbaților *straight*.

A urcat treptele bisericii și a deschis ușa fără să îi simtă greutatea. În fața imensității ei, părea o adolescentă gata să pătrundă în lumea uriașilor. Atunci am văzut că avea ceva în mâna stângă, probabil o carte.

Nu știu ce mă apucase, dar am pornit după ea. De obicei nu mă comport atât de infantil, mai ales că Luiza urma să apară în jumătate de ceas.

Când am atins și eu mânerul cu dragon al clanței am simțit un parfum straniu, vechi, care m-a înfiorat. Un sentiment pe care îl mai simțisem doar în anii adolescenței.

Cred că așa ar fi trebuit să miroasă acel personaj feminin din *Casablanca*, femeia care te face să o iubești fiindcă nu o poți avea mai mult de o seară petrecută cu ea, în muzică de pian.

Eram doar noi doi în liniștea și răcoarea bisericii, așa că tocurile ei răsunau puternic pe pardoseala de piatră desenată. Era sunetul oricărei dive hollywoodiene și promisiunea unei aventuri nemaipomenite.

De ce nu se potrivea defel cu interiorul viu și bogat al bisericii? Parcă își pierduse culorile care mă seduseseră afară și acum părea o imagine în alb și negru care contrasta cu vitraliile ce păreau mai pline de viață decât ea.

Se opri pentru o clipă și lăsă cartea pe care o avea în mână pe o bancă. Pe urmă, tocurile ei își reluară mersul spre altar.

M-am oprit la primul rând de coloane. Suficient să văd cum coboară câteva scări undeva în partea dreaptă a amvonului, în vreme ce clinchetul pașilor ei se auzea din ce în ce mai stins.

Când au tăcut definitiv, am ieșit și eu din semiîntunericul în care rămăsesem. Am trecut pe lângă bancă și am ridicat cartea lăsată acolo. Era destul de groasă și avea coperti îngălbenite, dar nu era nicio literă pe ele. Am deschis-o și paginile ei vechi mi se păreau la fel, nescrise. Poate era din cauza luminii puține.

Am ajuns unde trebuia să fie scările pe care coborâse. Însă aveam în față un perete și, de la nivelul umărului, mă privea sobru un sfânt cu o pelerină stacojie.

O liniște mormântală domnea în biserică. Rămăsesem doar eu și statuile tăcute.

Un aer înghețat îmi atinse obrazul.

— **E** fabulos apartamentul ăsta al tău! exclamă Luiza imediat ce se dezlipi de mine. Așa ți l-a lăsat bunica ta sau te-ai ocupat tu de redecorare?

Și de această dată fusesem norocos cu buna: mobilierul vechi, cărțile, obiectele de decor care aminteau de vremuri trecute, tablourile, toate le moștenisem de la ea. Nu avusesem altceva de făcut decât să aduc niște meșteri care să îl zugrăvească și să repare ferestrele fiindcă lemnul vechi nu mai avusese parte de întreținere de ceva vreme.

Singurele piese de mobilier pe care le cumpărasem erau masa din bucătărie cu scaunele aferente și patul mare din dormitor. Pentru a se încadra în stilul mobilierului, fusesem nevoit să le comand de pe internet și să aștept o lună până să vină, ceea ce amânase mutarea mea aici. Bineînțeles, o altă problemă fuseseră meșterii, în primul rând, greu de găsit; pe urmă, timpul în care promisese să termine lucrarea se dublase fiindcă ba unul se îmbolnăvisese, adică se ducea să mai presteze câte ceva și pe un alt șantier, ba altul descoperise că trebuie aplicat un tratament special pe suprafața unui perete.

— Doamne, ce băftoși sunt unii! continuă ea. Cred că te-ar invidia orice parizian cu bun-gust pentru ce ai tu aici. Te-ai documentat de când sunt și din ce colțuri ale lumii vin comorile astea?

— Da, am aruncat o privire pe Google. Secolele al XVIII-lea – al XIX-lea. Cealaltă încăpere e cu piese interbelice, i-am răspuns împingându-i niște papuci de casă pufoși, cumpărați special pentru ea.

— Vai ce prozaic sunteți, domnule! Niște piese de trei sute de ani tratate cu Google...

— Dacă interesul meu se îndreaptă numai spre tine, ce să fac?

— Da, da, la palavre nu te întrece nimeni.

Își aruncă pe canapea sacoul. Nu o mai văzusem de două săptămâni și, instinctiv, ochii mi s-au oprit la mijlocul ei și au coborât încet. Avea picioarele la fel de elegant desenate ca femeia pe care o pierdusem în biserică. De data asta chiar nu exagerasem comentariul de mai înainte, o doream mai mult decât orice altceva.

Dar de ce îmi venise acum în minte ciudata aceea dispărută în podeaua bisericii? Cartea ei o lăsasem pe comodă, în hol, fără să o mai deschid, nici măcar nu verificasem dacă era într-adevăr goală sau avea paginile foarte șterse.

— Ai o comoară aici și tu îmi spui că „am aruncat o privire pe Google”! mă maimuțări ea luând o voce groasă și dezinteresată, continuând să analizeze

obiectele. Bufetul ăsta e o capodoperă. Unii îl denumesc tabernacol fiindcă încearcă să copieze dulăpioarele catedralelor în care se păstrau obiectele de cult sau cuminecătura. Uită-te cu câtă migală au fost cioplite scenele acestea și cei doi heruvimi care susțin partea de sus! comentă încântată, mângâind acei îngeri cu o sumedenie de ochi. Doar că nu înțeleg scena asta de pe ușile lui. Nu am mai văzut-o niciodată... ciudat...

Scoase iPhone-ul și o fotografie.

Luiza făcuse doi ani de masterat în drept internațional la Paris și acolo își descoperise pasiunea pentru lucrurile vechi sau „antichități”, cum popular le mai spunem noi. Studiasse în paralel, din pasiune, și arta secolelor al XVI-lea – al XVIII-lea și îi prinsese bine mai târziu. Până să își găsească un job la Bruxelles la serviciul diplomatic al Uniunii noastre câștigase foarte bine din amenajarea locuințelor pariziene în stil retro. Cred că m-ar fi muștruluit dacă ar fi auzit acest cuvânt generic prin care îi descriam munca sa anterioară, de care își amintea și acum cu încântare și un pic de regrete că o abandonase. Dar, cum spunea ea: nu contează doar banul, important e și sufletul, dar, bineînțeles, după ce ai pus pe tine haine frumoase. Iar jobul unioanal îi bucura și sufletul, și micile ei plăceri de tânără superbă și cochetă.

Habar nu am de ce **aveam rețineri să îi spun că și pe mine mă intrigaseră scenele sculptate la care se uita și ea acum.**

— Ia uite! Și un vas persan. Câtă atenție la detalii!...
Ce fusese bunica ta?

— Profesoară de franceză. Cred că în cartierul ăsta este cea mai mare densitate pe kilometru pătrat de vorbitori ai limbii ăsteia, din afara Franței. Poate chiar mai mare decât în unele cartiere din Paris, am glumit amintindu-mi de un cartier în care mă rătăcisem odată și nu știam cum să dispar mai repede de acolo. Câștigase bani frumoși din meditații și cheltuia o bună parte pentru achiziții precum asta pe care o admiri tu acum. Și restaurări, evident. Dar avea tot timpul și o grupă de copii din familii amărâte cărora le preda pe gratis. Și făcuse asta până acum câțiva ani.

— Și bunicul tău? Acum nu mai scapi, destul ai fost atât de secretos cu familia ta. M-ai adus în casa asta, mărturisești tot!

— Secretos, eu? Deloc! El fusese diplomat, nu funcții nemaipomenite, din eșaloanele inferioare. La un moment dat, ajunsese consul prin Iran, parcă. De la el se molipsise buna de pasiunea pentru obiecte vechi și exotice. Dar s-a prăpădit repede, prin 1995. Infarct. L-au găsit pe o bancă în parcul din cartier, al Poporului, sau Regina Maria parcă se numește acum. Se enerva mult după Revoluție fiindcă ajunseseră la putere iarăși comuniștii cu afinități rusești ai lui Iliescu. Cum nu își ținea gura, l-au pensionat și asta l-a cam dat peste cap.

— Da, unii de-abia așteaptă să iasă la pensie. Pe alții nu îi poți ține acasă nici legați. Dar hai să lăsăm pensionarii, mor de foame, să pregătim ceva!

Sex, mâncare, ieșiri, povești: asta era ceea ce făceam noi doi. Noroc că ea mai putea lucra de acasă, eu în deplasare, iar cerul Europei e brăzdat de o sumedenie de avioane, altfel ne-am fi văzut o dată pe trimestru.

Mâncarea pe care o găteam împreună era din cea care se termina în jumătate de oră. Acum, de exemplu, făceam niște spaghete cu sos bolognese, nimic complicat. Adică ne făceam de lucru și ne mai hârjoneam prin bucătărie, adică un preludiu gurmând la ceea ce avea să urmeze.

Dacă te ridici de la masă mai repede ca stomacul să pocnească se spune că vei trăi mult și vei muri sănătos. Numai că îți trebuie un imbold serios să abandonezi în farfurie o mâncare gustoasă. Din fericire, Luiza mă putea face întotdeauna să mă ridic de la masă chiar și cu farfuria neatinsă.

Sosul, pastele, sărutările și vinul din belșug au un singur deznodământ. De fapt, probabil trăiești mai mult și mai bine dacă fiecare cină se termină în pat. Doar că, pudibonzi, partea asta o spunem mai rar.

Poate că avem în minte, moștenite genetic, niște proporții geometrice care ne stimulează imaginația și ne excită. Nu știu care ar trebui să fie acestea, însă puteam privi minute la rând chipul rasat al Luizei, chiar și atunci